nrc

RECENSIE

Uprising is een hartverwarmende voorstelling met een groot ‘Het kan wel’-gehalte

Sopraan Madeline Saputra vertolkt in ‘Uprising’ de rol van scholier Lola die een schoolstaking voor het klimaat in gang zet.
— FOTO JOOST MILDE

Opera In de community-opera ‘Uprising’ komen jongeren in opstand om het klimaat te redden. Naast de professionals, waaronder de stralende sopraan Madeline Saputra, zingen ook jongeren en amateurs mee. Het resultaat is ontwapenend en mobiliserend tegelijk.

Joep Stapel

15 november 2026 Leestijd 2 minuten

Opera

Uprising

Van Jonathan Dove door Opera Zuid, i.s.m. Het Geluid & Nationale Opera. Regie: Romy en Gable Roelofsen. Libretto: April De Angelis. Gezien: 13/11 Theater aan ’t Vrijthof Maastricht; herh. 15 (Heerlen), 17 (Tilburg) & 24/11 (Eindhoven), 16 & 23/5 (Amsterdam).

●●●●○

Het is moeilijk om niet af en toe aan de landelijke politiek te denken, vrijdagavond in het Theater aan ’t Vrijthof in Maastricht. Terwijl Den Haag het toneel is van wereldvreemde professionals die zich vastdraaien in een ontluisterend schouwspel, verzorgt Opera Zuid hier de première van de community-opera *Uprising* van de Britse componist Jonathan Dove, losjes gebaseerd op het verhaal van klimaatactivist Greta Thunberg. Onder leiding van dirigent Manoj Kamps is het een hartverwarmende voorstelling met een groot ‘Het kan wel’-gehalte.

De ontstaansgeschiedenis van *Uprising* is opmerkelijk. De rijke, terminaal zieke muziekliefhebber Jim Potter wilde iets nalaten: een opera over duurzaamheid, met een grote rol voor jongeren. Hij benaderde Jonathan Dove, gevierd operacomponist met affiniteit met het onderwerp. Sinds de wereldpremière in februari 2025 op het festival van Glyndebourne sleepte het werk verschillende prijzen in de wacht. Komende maand reist *Uprising* naar Tilburg, Eindhoven en Amsterdam.

Strijdbare eensgezindheid

Wat is een ‘community-opera’? In dit geval: echte opera waaraan lokale jongeren en amateurs meedoen. Een jongerenkoor, een slagwerkgroep en een volwassenenkoor zijn maandenlang intensief met het project bezig geweest. Kan dat wel, amateurs in een echte opera? Nu is het zo dat professionals ook niet altijd een garantie bieden voor kwaliteit (zie Den Haag), maar belangrijker is dat vorm en inhoud elkaar in *Uprising* versterken.

Je krijgt dit artikel cadeau dankzij een NRC-abonnee

Een NRC-abonnee nodigt je uit om kennis te maken met onze journalistiek. Met onze abonnees kunnen we blijven investeren in duiding, analyse, en onderzoeksjournalistiek.

Bekijk abonnementen

De makers vormen een gecommitteerde groep burgers met een gemeenschappelijk doel. Het verhaal dat zij vertellen gaat over de kracht van gemeenschapszin en de mogelijkheid om verandering teweeg te brengen. Toegegeven, niet alle korte solo’s van koorleden zijn loepzuiver (veel wél). Maar gezamenlijk vormen ze een formidabele tegenmacht. Regisseurs Romy en Gable Roelofsen van muziektheatercollectief Het Geluid, die eerder onder meer *The Shell Trial* maakten bij de Nationale Opera, weten het opbloeien van saamhorigheid en strijdbare eensgezindheid overtuigend gestalte te geven. Je ziet en hoort het gebeuren. Het is ontwapenend en mobiliserend tegelijk.

In de solistencast is de hoofdrol weggelegd voor de stralende sopraan Madeline Saputra, die begin dit jaar in *NRC* werd uitgeroepen tot Rijzende Ster. Met haar heldere, elegant-soepele stemgeluid vertolkt Saputra scholier Lola die een schoolstaking voor het klimaat in gang zet. Haar ouders zijn sceptisch, haar zus (sopraan Yulietta Quevedo) aanvankelijk ook. De gezinsscènes zijn stevig aangezet maar raak en vaak geestig, dankzij de karaktervolle dialogen in het libretto van de Britse toneelauteur April De Angelis.

Kapitalistische gehaktmolen

Vader Clive (bariton Quirijn de Lang) is een zachtaardige, loyale man, wiens geweten gaandeweg begint te knagen. Moeder Angela (hard-zakelijk maar ook liefdevol en vertwijfeld neergezet door mezzo Ingeborg Bröcheler) heeft net een contract binnengesleept om een bos te kappen voor de aanleg van een snelweg. Zodat de mensen „een halfuur” eerder thuis zijn – ze wordt er hartelijk om bespot door de bomen die haar in een koortsdroom voor een natuurtribunaal dagen. Sterk is ook bas Joe Chalmers als de soevereine oude eik Quercus, die met socratische kalmte zijn martelaarsdood in de kapitalistische gehaktmolen aanvaardt.

Uprising is deels familiedrama, deels semi-documentair verhaal over activisme en de moed die nodig is om op staan tegen onrecht en je stem te laten horen. Maar het is ook een lichtvoetige en sprookjesachtige elegie voor uitgestorven diersoorten en verwoeste biotopen. De verschillende invalshoeken worden lenig ineengevlochten in een elementair decor met eenvoudige rekwisieten.

Muzikaal is er allerminst sprake van een knieval, maar een ingenieus en gevarieerd klankbeeld waarin iedereen wordt uitgedaagd om boven zichzelf uit te stijgen. Jonathan Dove is een meester van de bedrieglijke eenvoud. Zijn lyrische melodieën hebben een Bernstein-achtige bravoure en lijken er altijd al te zijn geweest. Daarnaast blinkt hij uit in ritmische gelaagde, stuwende ensembles en meezingbare slogans, zoals ‘Climate strike for the future’ in zevenkwartsmaat. Het heeft iets mozartiaans, zoals de muziek steeds dienend is aan het verhaal en de stemmen, en toch voortdurend onderhoudend en verrassend.

Tussen de meeslepende massascènes zorgt sopraan Saputra voor een verstild hoogtepunt, wanneer ze alleen a capella zingt over de vogels die zijn verdwenen. Het is de opmaat naar een ontroerend, voorzichtig hoopvol slot.

Maak NRC jouw voorkeursbron op Google

Bij Google kan je nu zelf aangeven welke nieuwsbronnen jij vaker wil zien in je zoekresultaten.
Meer informatie